

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/111/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118206413
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:5118206413.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Jany Haluškovovej ako členiek senátu, v spore žalobcu: A. F. R., nar. 1. januára XXXX, bytom J. Y. XXX/XX, Y., zastúpený ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, proti žalovanému: R. republika, v zastúpení D. prokuratúrou R. republiky, A.: XX XXX XXX, so sídlom Y. 2, L., o náhradu škody, o odvolaní žalobcu a o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 19C/78/2018-132 zo dňa 13. februára 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e**.

II. Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom, č.k. 19C/78/2018-132 zo dňa 13. februára 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi 9.075,62 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.075,62 Eur od 25.01.2018 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (prvá výroková veta). Vo zvyšku žalobu zamietol (druhá výroková veta). O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania (tretia výroková veta).

1.1 Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal náhrady škody vyplývajúcej zo zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). V žalobe poukázal na skutočnosť, že vyšetrovateľ Prezídia policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii R. - L. L. uznesením sp.zn. O.: J.-XXX/BPK-S-XXXX zo dňa 14. 12. 2011 začal trestné stíhanie a vzniesol obvinenie voči žalobcovi pre zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods.1, ods.3 Trestného zákona spáchaného vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 a pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods.1, ods.4 písm. b) Trestného zákona spáchaného vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky uznesením sp.zn. Y./X D zo dňa 07.02.2012 zamietol ako nedôvodnú. Po podaní obžaloby Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica svojim rozsudkom sp.zn. BB - 4T/57/2013 zo dňa 26.05.2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6To/9/2014 zo dňa 04.05.2016 žalobcu spod obžaloby oslobodil. Žalobca u žalovaného uplatnil nárok na náhradu škody žiadosťou zo dňa 23.11.2017

o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím; jeho žiadosť bola vyjadrením žalovaného zo dňa 15.01.2018 odmietnutá. Žalobca v spore uplatnil náhradu skutočnej škody, ktorá mu vznikla úhradou trov právneho zastúpenia, vo výške 5.301,01 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,-Eur. V žalobe odôvodnil ako nárok na náhradu škody, tak aj podrobne nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

1.2 Žalovaný vo vyjadrení k žalobe považoval túto za nedôvodnú a navrhol ju zamietnuť s argumentáciou, že neskoršie rozhodnutie o oslobodení žalobcu spod obžaloby v trestnom konaní v žiadanom prípade nezakladá záver o tom, že uznesenie o vznesení obvinenia voči osobe žalobcu je nezákonné. Namietal extenzívny výklad zákona č. 514/2003 Z.z. a poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp.zn. II. ÚS 163/2013. Iný záver, ako ponúkol žalovaný, by viedol k popretiu základnej ústavnej zásady o prezumpcii nevinu, k popretiu účelu samotného trestného konania, resp. jeho časti - prípravného konania, ktoré by de facto stratilo svoj význam a viedlo by k záveru, že sťažovať možno len osoby, ktorých vina je v čase vznesenia obvinenia bez akýchkoľvek pochybností preukázaná.

1.3 V dôsledku námietky žalovaného vo vzťahu k miestnej príslušnosti Okresného súdu Žilina, na ktorý bola žaloba podaná, Okresný súd Žilina dňa 22.10.2018 vec postúpil miestne príslušnému Okresnému súdu Banská Bystrica.

1.4 Súd prvej inštancie v rámci svojho rozhodovania aplikoval ustanovenie § 3 ods.1 písm. a), d), § 4 ods.1 písm. f), § 6 ods.1, § 15 ods.1, §17 ods.1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., oboznámil sa s obsahom žaloby a písomných vyjadrení žalobcu, vyjadrení žalovaného, vykonal výsluch žalobcu, svedkov A., Y. J., H., H. H., A., H. R., A., V. R., G. H.. Vykonal tiež dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu, vyžiadal spis Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp.zn. BB - 4T/57/2013.

1.5 Z vykonaného dokazovania pre okresný súd vyplynulo, že orgány činné v trestnom konaní konali v súlade so zákonom a ich právami a povinnosťami v zmysle Trestného poriadku; z hľadiska trestného práva nemožno konštatovať, že by trestné konanie nebolo začaté dôvodne. O vine rozhodol až súd tak, že žalovaný bol spod obžaloby oslobodený. Nemožno hovoriť o svojvôli orgánov činných v trestnom konaní, ktoré by nezákonne stíhali žalovaného. Žalovaný si plnil svoju povinnosť v zmysle Trestného poriadku a Trestného zákona na základe vtedy známych dôkazov. Napriek uvedenému však poukázal na ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého zodpovednosť štátu je objektívnou zodpovednosťou a v zásade má ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Vo vzťahu k naplneniu jednotlivých predpokladov vzniku zodpovednosti súd prvej inštancie poukázal, že v zmysle § 4 ods.1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. je zodpovedným orgánom štátu žalovaný (subjekt). Nezákonným rozhodnutím (predmet) je uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi v spojení s uznesením o zamietnutí tejto sťažnosti ako nedôvodnej. Na základe týchto rozhodnutí bolo vedené voči žalobcovi trestné stíhanie, ktoré po podaní obžaloby pokračovalo konaním pred súdom; nebyť rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní, nebola by podaná ani obžaloba a vo veci by nerozhodoval súd. Na základe uvedeného okresný súd konštatoval, že boli naplnené aj ďalšie predpoklady, a to správanie subjektu a nezákonnosť rozhodnutia. Argumentáciu žalovaného o extenzívnom výklade zákona č. 514/2003 Z.z. nepovažoval okresný súd za dôvodnú, nakoľko nemá oporu ani v zákone č. 514/2003 Z.z., ani v súdnej praxi. Poukázal na podstatu uplatneného nároku z hľadiska civilného práva, ktorou je, že výsledkom trestného stíhania bolo oslobodenie žalobcu spod obžaloby, počiatkom tohto konania bolo uznesenie o vznesení obvinenia. Pre posúdenie nezákonného rozhodnutia v civilnom konaní nebolo podstatné ani to, aký stupeň podozrenia, či istoty o spáchaní trestného činu požaduje Trestný poriadok na rozhodnutie o vznesení obvinenia, na podanie obžaloby až po rozhodnutí súdu.

1.6 Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovi vznikla v dôsledku vedenia trestného stíhania voči jeho osobe škoda spočívajúca v trovách obhajoby, ktoré by mu neboli vznikli, keby nemal postavenie obvineného a obžalovaného a služby advokáta využil účelne. Týmto považoval za naplnené aj posledné dva predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, a to výsledok spočívajúci v škode a príčinnú súvislosť. Pri posudzovaní dôvodnosti a výšky náhrady škody spočívajúcej v odmene obhajcu, súd prvej inštancie vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“). Vo vzťahu k výške škody okresný súd ju nepovažoval za dostatočne preukázanú len listinnými dôkazmi predloženými

žalobcom, preto vykonal dokazovanie aj pripojením spisu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp.zn. BB - 4T/57/2003. Súd prvej inštancie mal preukázanú len časť nároku na náhradu škody spočívajúcej v trovách obhajoby, a to z dôvodu, že vo vyšetrovacom spise sa tvrdené plnomocenstvo zo dňa 19.12.2011 nenachádza, plnomocenstvo v spise je zo dňa 04.02.2014. Ak právny zástupca žalobcu navrhol, aby mu súd umožnil v jeho dokumentoch dohľadať chýbajúce plnomocenstvo pre ďalšie úkony právnej služby, resp. navrhol vypočítať vyšetrovateľa, súd prvej inštancie tieto návrhy na doplnenie dokazovania zamietol v dôsledku zásady koncentrácie konania. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie poukázal na uskutočnené úkony právnej služby v rokoch 2014, 2016, cestovné náhrady a náhrady hotových výdavkov a zistil dôvod na trovy obhajoby vo výške 2.075,62 Eur. Pri určovaní hodnoty jedného úkonu právnej služby okresný súd vychádzal z trestnej sadzby za skutky kladené žalobcovi za vinu, keď základnou sadzbou tarifnej odmeny je 1/8 výpočtového základu. Poukázal ale na to, že advokát zastupoval dvoch obžalovaných, z ktorého dôvodu sa základná sadzba tarifnej odmeny znižuje o 50% (§ 13 ods.2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.). Poukázal potom na hodnotu úkonu právnej služby za rok 2014 a 2016; zníženie sadzby tarifnej odmeny o 50% aplikoval aj vo vzťahu k náhrade za stratu času. Poukázal na výpočet cestovných náhrad.

1.7 Vo vzťahu k výške škody súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobcu obhajoval v trestnom konaní advokát odo dňa 04.02.2014, tvrdeniu o tom, že k zastupovaniu došlo odo dňa 19.12.2011, okresný súd neuveril, z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že A.. R. obhajcu v osobe E.. A. H. nemal, aj na úkone - preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 27.09.2013 bol žalobca sám. V tomto zázname nie je ani uvedené, že by žalobca mal obhajcu. E.. H. zastupoval (do 04.02.2014) len iného obvineného Ing. Mravca, aj v elektronickej komunikácii s vyšetrovateľom uvádzal len jedného klienta. Túto skutočnosť možno vyvodíť aj z ďalších listín obsiahnutých vo vyšetrovacom spise. Pre rozhodovanie súdu prvej inštancie vo vzťahu k výške škody nebola bez významu ani skutočnosť, že Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica zasielal obžalovaným a obhajcom výzvu na oznámenie návrhu na vykonanie dôkazov, žalobca v tomto nie je označený ako osoba zastúpená advokátom. Na základe uvedeného tak súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovi vznikla škoda vo výške 2.075,62 Eur za nezákonné rozhodnutie, s ktorej úhradou je žalovaný v omeškaní podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, svoju povinnosť nesplnil pri predbežnom prerokovaní nároku. Úrok z omeškania tak súd prvej inštancie priznal odo dňa nasledujúceho po doručení odpovede žalovaného žalobcovi, t.j. 25.01.2018. Na základe uvedeného žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 5% ročne, výšku úrokov z omeškania okresný súd určil a poukazom na ustanovenie § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa upravujú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie tak žalobcovi priznal vo vzťahu k náhrade škody sumu 2.075,62 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.075,62 Eur od 25.01.2018 do zaplatenia a vo zvyšku vyčíslenej sumy (3.225,39 Eur) okresný súd žalobu zamietol.

1.8 Pokiaľ žalobca uplatnil aj nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 15.000,-Eur, okresný súd poukázal, že v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Poškodený tak má nárok aj na náhradu nemajetkovej ujmy, ak k nej došlo v súvislosti s nezákonným rozhodnutím a ak nepostačuje samotné konštatovanie nezákonnosti rozhodnutia. Súd prvej inštancie poukázal na kritériá pre náhradu nemajetkovej ujmy, ktorými sú osoba žalovaného, závažnosť vznikutej ujmy, závažnosť následkov v súkromnom živote a závažnosť následkov v spoločenskom uplatnení. Poukázal na judikatúru Európskeho súdneho dvora.

1.9 Vo vzťahu k nemajetkovej ujme poukázal okresný súd na skutočnosť, že žalobca pôsobil ako starosta obce Y. v rokoch XXXX - XXXX, po prehre vo voľbách v roku 2010 do tejto funkcie už nekandidoval. V posledných voľbách kandidoval do obecného zastupiteľstva ako poslanec, nebol zvolený. Zastával aj iné funkcie, predsedu dopravnej komisie v Žilinskom samosprávnom kraji, viac nemal ambíciu kandidovať, či sa zapájať do verejného života. Pred rokom 1994, ako aj po roku 2010 žalobca bol aj je zamestnaný u zamestnávateľa Slovenská správa ciest. V súčasnej dobe je už dôchodcom, stále pracuje, jeho zdravotný stav nie je bezproblémový, užíva lieky a pravidelne absolvuje lekárske prehliadky. Zdravotný stav sa výrazne zhoršil počas trestného konania jeho manželke, táto je invalidnou dôchodkyňou. Spoločne vychovali 4 deti, 3 z nich boli vypočítané na pojednávaní a bol tiež vypočítaný zať, manžel staršej dcéry. S prihliadnutím na počet obyvateľov obce, v ktorej žalobca žije, bol žalobca osobou známou, väčšina obyvateľov by si jeho meno vedela spojiť s konkrétnymi okolnosťami, či udalosťami,

aj v súvislosti s prácou žalobcu, či jeho rodinou. Žalobcovo meno mohla časť obyvateľstva kraja, či regiónu spojiť s trestným stíhaním. Z vykonaného dokazovania pre okresný súd vyplynulo, že žalobca bol otvoreným, spoločenským a aktívnym človekom, počas trestného konania ako aj po ňom sa uzavrel, prestal chodiť do spoločnosti, do kostola, stretáva sa len s rodinou a blízkym okruhom známych, či priateľov. Podľa tvrdení žalobcu to bolo sčasti preto, lebo sa hanbil, svoje problémy a starosti neprenášal na rodinu, snažil sa ju ochrániť. Členovia jeho rodiny s ním kontakt neprerušili, počas trestného konania mu boli oporou nielen po psychickej stránke. Tvrdenia žalobcu v tomto smere podporili svedecké výpovede vypočutých svedkov.

1.10 Ak žalobca odôvodnil nárok na nemajetkovú ujmu z hľadiska jeho rodinného života, pracovného života a z hľadiska zdravotného stavu, okresný súd uzavrel, že v prípade pracovného života trestné stíhanie nemalo nezvratný dôsledok, žalobca je stále, hoci aj na dôchodku, zamestnaný. Poklesol mu síce mesačný príjem, avšak pracuje u toho istého zamestnávateľa ako predtým, musel si byť vedomý, že nebude dosahovať rovnaký príjem ako starosta. V zamestnaní mohol kariérne postúpiť, nepreukázal však, že tomu tak bolo v dôsledku trestného stíhania. Žalobca nepreukázal, že dostal ponuku služobného postupu a nebol vymenovaný. Významné bolo aj to, že žalobca po prehratých voľbách v roku 2010 už neprejavoval záujem stať sa starostom, nebol už politicky aktívny, zostal radovým členom strany. Okresný súd uviedol, že logické súvislosti nasvedčujú tomu, že starostom sa žalobca v roku 2010 nestal aj preto, že sa voči jeho osobe začala šíriť miestna protikampaň, ktorá v roku 2011 vyústila aj do podania trestného stíhania, z hľadiska času však nemožno skutočnosť, že žalobca sa v roku 2010 nestal starostom, brať pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy do úvahy, trestné stíhanie sa začalo až v roku 2011 a pre posúdenie nároku je rozhodné obdobie vedenia trestného stíhania.

1.11 Pokiaľ ide o rodinný život a zdravotný stav, tieto súviseli aj s výkonom funkcie starostu a aj s trestným stíhaním. Žalobca sa po začatí trestného konania uzavrel, vyhýbal sa spoločnosti, pociťoval subjektívne hanbu, najmä vo vzťahu k rodine cítil neistotu, beznádej a bol nesústredený. Dovtedy trestne, či priestupkovo stíhaný nebol. Trestné konanie bolo medializované, žalobca bol označený za člena organizovanej skupiny. Prekonal aj infarkt, o čom sa dozvedel až pri lekárskej prehliadke. Okresný súd však ustálil, že skutočnosť, že žalobca užíva lieky a je sledovaný lekárom, nemá svoj pôvod len v trestnom konaní, prihliadal pritom na vek žalobcu. Zhoršenie zdravotného stavu nevyhnutne nemusí mať pôvod v trestnom konaní, avšak javí sa ako jedna z príčin, keďže predtým bol žalobca aktívny nielen v spoločnosti, ale aj v športe. V dôsledku trestného stíhania utrpela najmä jeho poveseť ako fyzickej osoby - občana, po začatí trestného stíhania ho začali nazývať zlodejom, necítil podporu občanov, sťažil sa mu výkon bežných činností, v rámci rodinnej firmy došlo k poklesu tržieb.

1.12 Žalobca nebol väzobne stíhaný, počas trestného konania pracoval. Súd prvej inštancie poukázal na dĺžku trestného konania a jeho fázy a konštatoval, že najintenzívnejšie do života žalobcu mohol zasiahnuť čas prvých dvoch rokov vyšetrovania a polrok rozhodovania o jeho nevine.

1.13 Posudzujúc vyššie uvedené kritériá okresný súd konštatoval, že trestné stíhanie malo následky v osobnej sfére žalobcu. Podľa názoru súdu prvej inštancie však výška požadovanej nemajetkovej ujmy neodrážala skutočnú intenzitu, rozsah a následky trestného stíhania v osobnej sfére žalobcu, nemajetková ujma nemá byť nástrojom odškodnenia rodiny. Manželka žalobcu nie je stranou sporu a prejednávaná vec sa netýkala jej osoby, vrátane jej ťažkého zdravotného stavu. Vec sa takisto netýkala posudzovania prijateľnosti, či neprijateľnosti žalobcovho záťa z hľadiska posúdenia predpokladov na získanie previerky Národného bezpečnostného úradu. Súd prvej inštancie poukázal na účel nemajetkovej ujmy, ktorým je zmierniť následky zásahu, peňažná forma zadosťučinenia je až sekundárna. Ak žalobca poukazoval na rozsudok C. proti V., v tomto bol skutkový stav odlišný, v predmetnej veci sa posudzovala výška nemajetkovej ujmy spôsobenej dĺžkou konania. Rovnako nie je možné sa pri úvahách o výške nemajetkovej ujmy bezvýhradne riadiť nálezom Ústavného súdu SR, sp.zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.01.2017, kde súd považoval sumu vo výške 640,-Eur mesačne za primeranú odškodneniu, nakoľko v tam prejednávannej veci bol sťažovateľ väzobne stíhaný a reálne stratil akýkoľvek príjem, čo nie je prípad žalobcu. Súd prvej inštancie tak považoval v prejednanom prípade sumu vo výške 7.000,-Eur za primeranú, postačujúcu, rozumnú a nie ako prejav svojvôle. Vychádzal z kritérií osoby poškodeného, jeho doterajšieho života a prostredia, v ktorom žije a pracuje, závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo, závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosti následkov, ktoré vznikli v spoločenskom uplatnení, povahy trestnej veci a celkovej dĺžky trestného stíhania. Žalovaný bol síce stíhaný pre trestný čin, ktorý pojednáva osobitná

zložka polície a osobitný súd, nie však pre jeho vysokú nebezpečnosť, žalobca nebol počas trestného konania vo väzbe. Trestné konanie trvalo 4,5 roka. Pred aj po začatí trestného konania žalobca pracoval, došlo u neho k poklesu zárobku z dôvodu zmeny zamestnania. Jeho vzťahy v rodine sa nezmenili. Súd prvej inštancie pritom zobral do úvahy aj fakt, že samotné konštatovanie nezákonnosti rozhodnutia a priznanie škody v podobe náhrady škody nie je dostatočným zadostučinením. Z uvedeného dôvodu po zohľadnení okolností prípadu a osoby poškodeného súd priznal aj nemajetkovú ujmu v časti 7.000,-Eur a v prevyšujúcej časti uplatnený nárok na nemajetkovú ujmu zamietol.

1.14 Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 255 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Poukázal na úspech žalobcu v spore v rozsahu 44,70%, nakoľko z uplatneného nároku vo výške 20.301,01 Eur mu bol priznaný len nárok vo výške 9.075,26 Eur. Žalovaný tak bol úspešný v časti 55,30%. Súd prvej inštancie konštatoval, že miera úspechu oboch strán je porovnateľná, vychádzal aj z toho, že žalovanému v konaní ani žiadne trov nevznikli.

2. Proti rozsudku okresnému súdu v časti nepriznanej nemajetkovej ujmy vo výške 8.000,-Eur podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, uplatnil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods.1 písm. f) C.s.p., tvrdil tak, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

2.1 Pre žalobcu z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie niektoré z uvádzaných kritérií pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy bagatelizuje, nepripisuje im takú váhu, akú v skutočnosti mali a nesprávne tak posudzuje mieru intenzity zásahu a tomu zodpovedajúcu výšku zadostučinenia v podobe priznanej majetkovej ujmy. Súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s tým, že žalobca pôsobil ako verejne činná osoba v malej obci, kde ho každý poznal. Prijateľnú zvýšenú kritiku nemožno porovnávať s trestným stíhaním, nieto s trestným stíhaním vedeným na Špecializovanom trestnom súde. Skutočnosti týkajúce sa trestného stíhania žalobcu boli aj regionálne publikované, každý sa o jeho trestnom stíhaní mohol dozvedieť a aj vzhľadom na počet obyvateľov obce absolútna väčšina občanov o tom mala vedomosť. Skutočnosť, že žalobca nevyhral voľby v roku 2011 sama o sebe neznamená, že by nevyhral ďalšie voľby, avšak práve v dôsledku prebiehajúceho trestného konania, rečí, ohovárania a protikampane už ani nemohol kandidovať, pretože stratil dôveru občanov, ktorí ho v predchádzajúcom volebnom období volili. Táto dôvera aj v dôsledku dĺžky trestného konania bola neobnoviteľná. Žalobca si tak dobrovoľne nevybral, že už nebude kandidovať do územnej samosprávy a stiahne sa z verejného života, aby konával prácu za nižšiu mzdu, naopak, bol okolnosťami vyvolanými trestným konaním nútený tak urobiť. Úlohou v strate dôvery zohrala aj povaha trestného činu, občania si to spájali so zneužívaním právomoci verejného činiteľa žalobcu ako verejne činné osoby. Práve trestné stíhanie verejnej činné osoby u ľudí vzbudzuje zvýšený záujem a pozornosť, s tým je spojené aj klebetenie, ohováranie, domýšľanie si vecí. Súd preto musí do úvahy zobrať aj túto podstatnú okolnosť, že v osobe žalobcu išlo o verejne známu osobu v obci Varín. Aj z uvedeného dôvodu sa vo väčšej miere zvýšila intenzita zásahu ako do pracovného, tak aj do osobného života žalobcu.

2.2 Skutočnosť, že žalobca sa rozhodol nebyť aktívny, neukazovať sa na verejnosti, nepodieľať sa na kultúrnom, verejnom, spoločenskom živote, nebol len jeho subjektívny postoj, ale vynútenou okolnosťou. Žalobca v dôsledku tlaku verejnej mienky, vyplývajúcej z trestného konania, neunesol svoj osobný pád v spoločnosti a uzatvoril sa do seba. Ak zo dňa na deň zmenil svoj život a prestal robiť veci, navštevovať miesta a vyhľadávať spoločnosť svojich známych, ako to robil pred začatím trestného stíhania, toto je priamym dôsledkom trestného stíhania. Z uvedených dôvodov žalobca nedokázal čeliť pohľadom, otázkam a podozrievaniu, zvolil cestu úteku do úzadia, čím sa vzdal pod tlakom svojej politickej kariéry a kariéry verejnej činné osoby.

2.3 Žalobca tiež zdôraznil, že trestné stíhanie trvalo 4,5 roka, diferencovanie na jednotlivé štádiá trestného konania má význam u právne znejšej osoby, nie u bežného človeka. Žalobca od okamihu vzniesenia obvinenia až do vynesenia oslobodzujúceho rozsudku pociťoval rovnaký stres, obavy, príkorie, bez ohľadu na štádium trestného konania. Objektívne nemohol predvídať po vzniesení obvinenia, zamietnutí sťažnosti a podaní obžaloby, že sa konanie skončí oslobodzujúcim rozsudkom. V priebehu celého trestného stíhania žil v strachu, v strese a obavách. Názor okresného súdu, že najintenzívnejšie mohol do života žalobcu zasiahnuť len určitý úsek trestného konania, je nesprávny.

Skutočnosť, že bol žalobca obžalovaný a bolo vedené trestné konanie voči jeho osobe, spôsobovala zásah do jeho práv počas celého obdobia v rovnakej intenzite. Samotná nečinnosť orgánov nie je u stíhaného spojená s predstavou, že sa na jeho trestný čin zabudlo, naopak, s obavou a každodenným očakávaním, čo bude nasledovať. V zmysle rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva neprimeraná dĺžka konania znamená pre sťažovateľa morálnu ujmu a žiadne dôkazy sa v tomto ohľade nevyžadujú. Práve dĺžka a priebeh trestného stíhania boli dôležitým faktorom, ktorý veľmi výrazne ovplyvnil života a osobu žalobcu, dĺžka trestného konania by sa mala odraziť vo výške priznanej nemajetkovej ujmy. Nesprávny je tak názor súdu, ktorý rozlišuje intenzitu zásahu podľa jednotlivých štádií konania.

2.4 Žalobca mal tiež za to, že súd prvej inštancie nenáležite bagatelizoval skutočnosť, že trestné konanie sa viedlo na Špecializovanom trestnom súde. Takto by to chápal právne vzdelaný človek, žalobca nemá právne vzdelanie a ani väčšina jeho voličov a obyvateľov obce Y.. Žalobca pociťoval, že jeho prípad je veľmi vážny a hrozí mu vysoký trest práve preto, že to bolo prejednávané Špecializovaným trestným súdom. Rovnako to vnímala aj širšia verejnosť, ktorá si už podľa názvu Špecializovaný trestný súd spája s najťažšími trestnými činmi. Žalobca tak mal za to, že intenzitu zásahu je potrebné posudzovať aj v tomto svetle a zohľadniť vo výške nemajetkovej ujmy.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie aj žalovaný, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušil, nakoľko v ňom uvedené závery sú nesprávne a rozporné so zákonom. V podanom odvolaní len stručne popísal žalobou uplatnený nárok, v stručnosti poukázal na priebeh trestného konania. Vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu namietal, že žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal, akým spôsobom vypočítal sumu 15.000,- Eur, ktorú požaduje ako nemajetkovú ujmu. Nie je zrejmé, akým spôsobom uvedenú sumu vyčíslil a z čoho pri výpočte vychádzal, výšku nemajetkovej ujmy stanovil až okresný súd.

3.1 Pokiaľ žalobca poukazoval na zdravotný stav a jeho zhoršenie v dôsledku trestného konania, z jeho výpovede a výpovedí svedkov nevyplýva priama príčinná súvislosť medzi zhoršeným zdravotným stavom žalobcu, ktorý mohol nastať aj v súvislosti s vekom žalobcu a jeho trestným stíhaním. Žalobca síce poukázal na zhoršenie zdravotného stavu jeho manželky, avšak nepreukázal svoje tvrdenia týkajúce sa zdravotného stavu manželky a priamu príčinnú súvislosť medzi trestným stíhaním jeho osoby a zhoršením zdravotného stavu manželky. Ak poukazoval na medializáciu svojho prípadu, nevyužil zákonnú možnosť ponúkanú zákonom č. 167/2008 Z.z., a to právo na opravu, právo na odpoveď a právo na dodatočné oznámenie.

3.2 Pokiaľ žalobca poukázal na skutočnosť, že trestné konanie trvalo 52 mesiacov, súd prvej inštancie sám konštatoval, že k neodôvodneným prietahom v konaní nedošlo. Ak došlo k značnému poškodeniu povesti žalobcu, k tomuto došlo už v roku 2010. Napriek uvedenému súd rozsudkom zaviazal žalovaného na plnenie žalobcovi, ktorý neuviedol ani z čoho vychádzal pri určení výšky nemajetkovej ujmy. Žalovaný zdôraznil, že konštrukcia náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. vyžaduje priamu príčinnú súvislosť medzi následkom a trestným stíhaním, pre úspešné uplatnenie nepostačuje len sprostredkovaná, resp. nepriama súvislosť. Žalovaný tak mal za to, že žalobca v priebehu súdneho konania nepreukázal takú mieru priamej súvislosti, ktorá by jednoznačne preukazovala spojenie uvádzaných problémov s trestným stíhaním.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít; zákon č.514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa správnosť rozhodnutia štátu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil; rozhodujúcim kritériom zákonnosti je výsledok konania vedeného orgánom verejnej moci. Je pritom nesporné, že žalobcovi bolo vznesené obvinenie, proti ktorému podal však sťažnosť, ktorá bola zamietnutá a v konaní pred súdom bol žalobca spod obžaloby oslobodený. Žalobcovi bola spôsobená v takej intenzite, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je možné považovať za dostatočne zadosťučinenie.

4.1 Pri nemajetkovej ujme nemožno presne uviesť spôsob výpočtu nemajetkovej ujmy ako morálneho zadosťučinenia; nie je určená bežná cena straty dôstojnosti, spoločenského postavenia, uznania a rešpektu spoločnosti a ani cena poškodenia dobrého mena, zhoršenia zdravotného stavu alebo zásahu do bežného života občana. Ak žalovaný namietal, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi

zhoršením zdravotného stavu a trestným stíhaním, súd priznanie nemajetkovej ujmy nezaložil iba na zhoršenom zdravotnom stave žalobcu. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že trestné stíhanie pri zhoršení zdravotného stavu určitú úlohu zohralo.

4.2 Za neopodstatnené považoval žalobca tvrdenie žalovaného vo vzťahu k zhoršeniu zdravotného stavu manželky žalobcu; súd prvej inštancie na zhoršenie zdravotného stavu manželky žalobcu na zreteľ nevzal. Tvrdenia žalovaného o tom, že nevyužil právo na odpoveď v zmysle tlačového zákona považoval žalobca za nepravdivé, toto právo využil, odpoveď zverejnená nebola.

4.3 Žalobca reagoval aj na ďalšie odvolacie námietky žalovaného vo vzťahu k (ne)naplneniu kritérií pre priznanie nemajetkovej ujmy a považoval ich za nedôvodné.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné, zotrval na podanom odvolaní a dôvodoch v ňom uvedených. Naďalej zotrval na tvrdení, že nie je daný základ nároku uplatňovaného žalobcom, nie je preukázaný vznik následku v podobe nemajetkovej ujmy a ani príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním žalobcu a následkom.

5.1 Pokiaľ ide o odvolacie dôvody žalobcu žalovaný zdôraznil, že s týmito sa vysporiadal už súd prvej inštancie v priebehu konania a v napadnutom rozsudku. Reagoval vo všeobecnosti na odvolacie námietky žalobcu. Ak žalobca vznik nemajetkovej ujmy odôvodňoval aj publikovaním článkov v rôznych periodikách, je na mieste domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy od vydavateľov príslušných periodík z titulu ochrany osobnosti; bezprostrednou príčinou takto vzniknutej ujmy je publikácia informácií o trestnom stíhaní a nie samotné trestné stíhanie.

6. Ďalšie relevantné vyjadrenia podané neboli.

7. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

7.1 Podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu a žalovaného, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaniach a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

9. Odvolania v danom prípade nie sú dôvodné.

Rozsudok súdu prvej inštancie je riadne a v súlade so zákonom odôvodnený, je z neho zrejmé, akými úvahami a právnymi názormi sa súd prvej inštancie riadil pri svojom rozhodovaní, je preskúmateľný a zrozumiteľný. Právne závery sú súladné s vykonaným dokazovaním, čo je zistiteľné z obsahu spisu. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom a argumentáciou súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal riadne, rozsiahle a dostatočné dokazovanie, zistené skutočnosti riadne a dostatočne vyhodnotil, precízne odôvodnil naplnenie všetkých predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci. Odvolací súd sa zo závermi súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. Reagujúc na odvolacie dôvody strán sporu odvolací súd uvádza nasledovné skutočnosti:

9.1 Zo skutkového stavu zisteného okresným súdom vyplýva, že proti žalobcovi bolo ako obvinenému vedené trestné stíhanie pre zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa ustanovenia § 261, ods. 1, ods. 3 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Obvinenie bolo

žalobcovi vznesené vyšetrovateľom J. J. zboru, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred - Banská Bystrica, uznesením sp.zn. ČVS: PPZ-XXX/BPK-S-XXXX zo dňa 14.12.2011. Sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zamietol ako nedôvodnú

(uznesenie sp.zn. VII/1 Gv/233/11-5 zo dňa 07.02.2012). Po podaní obžaloby Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, rozsudkom sp.zn. BB-4T/57/2013 zo dňa 26.05.2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6To/9/2014 zo dňa 04.05.2016, žalobcu spod obžaloby oslobodil. Žalobca pred podaním žaloby požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku, ktorá bola žalovaným odmietnutá vyjadrením zo dňa 15.01.2018 ako nedôvodná. Tieto skutkové okolnosti v spore namietané neboli.

9.2 V súvislosti s trestným stíhaním mal žalobca zaplatiť svojmu obhajcovi odmenu obhajcu za obhajobu v trestnom konaní v celkovej výške 5.301,01 Eur; súd prvej inštancie v tejto časti priznal len nárok vo výške 2.075,62 Eur a mal zato, že žalobca vo zvyšnej časti nebol nárok na náhradu škody spočívajúcej v zaplatených trovách právneho zastúpenia preukázaný. Rovnako súd prvej inštancie po posúdení kritérií pre náhradu nemajetkovej ujmy žalobcovi priznal nemajetkovú ujmu vo výške 7.000,-Eur, v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobu zamietol.

9.3 Žalovaný napadol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, žalobca len čo do časti zamietajúceho výroku II., v časti, v ktorej súd prvej inštancie zamietol časť uplatnenej nemajetkovej ujmy.

10. Pokiaľ ide o uplatnené nároky odvolací súd sa stotožňuje s argumentáciou okresného súdu, že súdna prax dospela k záveru, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia má rovnaké dôsledky ako zrušenie tohto uznesenia pre nezákonnosť (§ 3 ods.1 písm.a/ zákona č. 514/2003 Z.z.) aj rozhodnutie o postúpení veci do priestupkového konania, ak došlo k nemu preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, pretože právoplatnosťou rozhodnutia o postúpení veci inému orgánu sa trestné konanie končí a zanikajú účinky vznesenia obvinenia a zrušenie takéhoto rozhodnutia sa súčasne z tohto dôvodu stáva bezpredmetným (nadbytočným); postúpenie veci inému orgánu z dôvodu, že výsledky trestného konania ukazujú, že nejde o trestný čin, čo súčasne znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia (porovnaj Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. II.ÚS/25/2011 zo dňa 24.03.2011 alebo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/183/2009 zo dňa 30.11.2009). Rovnané dôsledky vo vzťahu k zákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia pripísala súdna prax aj oslobodeniu spod obžaloby (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/194/2010 zo dňa 30.03.2011 alebo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/145/2011 zo dňa 12.12.2012) ako aj zastaveniu trestného stíhania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineného. V tomto smere neobstojí tvrdenie žalovaného, že v predmetnej veci nie je daný základ nároku uplatňovaného žalobcom - nezákonné rozhodnutie, nie je preukázaný vznik následku v podobe ujmy a ani priama príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním škodcu a následkom.

10.1 Skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní konali v súlade so zákonom a ich právami a povinnosťami v zmysle Trestného poriadku (čo konštatoval súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí) a boli splnené všetky podmienky pre vznesenie obvinenia podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku neznamená, že uplatnený nárok nie je dôvodný. Je zrejmé, že žalovaný v rámci svojej argumentácie pred súdom prvej inštancie neviaže zákonnosť rozhodnutia (uznesenia o vznesení obvinenia) na skúmanie porušenia nejakej povinnosti pri jeho vydaní, zákonnosť dáva do súvislosti so zavinením, nakoľko tvrdí, že k porušeniu zákona nedošlo. Zodpovednosť štátu za škodu je v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako objektívna, bez ohľadu na akékoľvek zavinenie (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Platí, že ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby vyplýva nielen z ustanovení článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine aj z jej článku 1 ods.1, teda z princípov materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej, škodu nepôsobiacej interpretácii. Je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, štát sa však nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. Nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní

hodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. A niet sporu o tom, že žalobca bol spod obžaloby právoplatne oslobodený. Niet pochybností ani o tom, že začatím a vedením trestného stíhania k zásahu zo základných práv žalobcu došlo.

10.2 Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti za škodu je, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, čiže nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe, bola odčinená. Súdna prax dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania, je neskorší výsledok trestného konania, ktorým je v prejednávanej veci oslobodenie spod obžaloby. Námiетка, že obvinenie bolo žalobcovi vznesené zákonne v zmysle ustanovenia § 206 ods. 1 Trestného poriadku dostatočne nezohľadňuje objektívny charakter zodpovednosti štátu za škodu, tak ako je koncipovaný v zákone č. 514/2003 Z.z..

10.3 Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v konaní preukázal všetky predpoklady objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu, t.j. súčasné splnenie troch podmienok, a to existencie nezákonného rozhodnutia (uznesenie o vznesení obvinenia v spojení s rozhodnutím o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia), vznik škody (vynaložené trovy obhajoby) a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody (nutnosť úhrady trov obhajoby v súvislosti s trestným stíhaním žalobcu). Žalobca zároveň preukázal, že podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (§ 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.) a zároveň, že táto žiadosť bola Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky odmietnutá ako nedôvodná.

10.4 Súd prvej inštancie vyhovel žalobe len v časti uplatneného nároku na náhradu škody, a to vo výške 2.075,62 Eur, v napadnutom rozhodnutí dôsledne odôvodnil, z akých dôvodov považoval časť uplatnených nárokov za nepreukázané. Žalobca, a ani žalovaný tieto závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k výške priznanej náhrady škody vzniknutej úhradou trov obhajoby, nespochybnili. Pokiaľ súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania, správne pri určení počiatku omeškania vychádzal z rozhodného dňa ako dňa, kedy žalovaný žalobcovi oznámil, že ním uplatnený nárok na náhradu škody neuspokojí. V konečnom dôsledku priznanie úroku z omeškania žalovaný v podanom odvolaní argumentačne nenapadol.

10.5 Súd prvej inštancie sa v rámci svojho rozhodovania správne oprel o existujúcu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov pri rozhodovaní o nárokoch na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím - uznesením o vznesení obvinenia v prípadoch, kedy v konaní pred súdom došlo k oslobodeniu spod obžaloby.

11. Pokiaľ ide o odvolania žalobcu a žalovaného vo vzťahu k priznaniu nároku na nemajetkovú ujmu, resp. jej čiastočné zamietnutie, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Zákon (zákon č. 514/2003 Z.z.) stanovuje kritériá, na ktoré súd prihliada pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy a ktorými sú osoba poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo; závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote. A na všetky tieto kritériá súd prvej inštancie prihliadal, následky, ktoré v dôsledku trestného stíhania (ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby) vyhodnocoval jednotlivo a aj v ich vzájomných súvislostiach.

11.1 Otázkou nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonného trestného stíhania sa podrobne zaoberal Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze sp.zn. III.ÚS 754/2016-42 zo dňa 24.01.2017. Ústavný súd aj s poukazom na závery uvedené v Náleze Ústavného súdu Českej republiky, sp.zn. I.ÚS 554/04 z 31. marca 2005 konštatoval, že „každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestnej stíhaného, na ktoré sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako nevinného,

ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu“. Vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí a vznesení obvinenia odôvodňuje s ohľadom na čl.46 ods.3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd právo na náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, pokiaľ jej táto v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania vznikla. Na inom mieste citovaného nálezu Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že: „priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania, ktoré sa právoplatne skončilo inak než odsúdením (a to aj v prípade, ak nebolo realizované väzobne), je ústavne akceptovateľným a ústavou predpokladaným spôsobom poskytnutia satisfakcie takto stíhanej osobe“.

11.2 Z vyššie uvedených záverov súd prvej inštancie dôsledne vychádzal.

11.3 V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie sa po ustálení, že právny nárok na nemajetkovú ujmu žalobcoví vznikol, podrobne zaoberal vyhodnotením jednotlivých kritérií uvedených v ustanovení § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.. Je potrebné zdôrazniť, že následky trestného stíhania pre trestne stíhanú osobu sú často subjektívne, jedna trestnej stíhaná osoba môže prebiehajúce trestné stíhanie voči jeho osobe vnímať inak ako iný obvinený, a to bez ohľadu za závažnosť trestného činu, hrozíacu trestnú sadzbu. Je potrebné vychádzať práve z uvádzaných kritérií, ktoré môžu objektivizovať závažnosť následkov pociťovaných trestne stíhanou osobou.

11.4 Odvolací súd sa stotožňuje so závermi, ktoré prijal súd prvej inštancie v nadväznosti na vykonané dokazovanie vo vzťahu k nemajetkovej ujme. Zdôrazňuje tiež, že žiadny právny predpis, ani zákon č. 514/2003 Z.z. nedefinuje výšku odškodnenia za utrpenú ujmu, stanovuje iba (od 01.01.2013, novela zákon č. 412/2012 Z.z.), že výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

11.5 Žalobca v konkrétnostiach namietal odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p., tvrdil tak, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. spočíva v nesprávosti v zisťovaní skutkového stavu; k nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak došlo k rozporu so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, vtedy, ak súd svoje rozhodnutie založil na skutočnosti, ktorá z vykonaných dôkazov nevyplýva alebo nevzal do úvahy skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas dokazovania najavo; nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Žalobca namietal nesprávne skutkové zistenia a poukazoval na konkrétne skutočnosti obsiahnuté v jednotlivých dôkazoch (výpovediach svedkov, tvrdeniach žalobcu), ktoré podľa jeho názoru závery súdu prvej inštancie spochybňujú. Tvrdil, je nesprávny záver súdu prvej inštancie o tom, že trestné konanie nemal vplyv na pracovný život žalobcu; poukázal na dĺžku trestného stíhania a skutočnosť, že trestné stíhanie bolo vedené na Špecializovanom trestnom súde.

11.6 K uvedenému odvolací súd uvádza, že súd dôkazy a tvrdenia strán hodnotí podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok (čl.15 C.s.p.). Žiadny dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu; z uvedeného dôvodu je nevyhnuté, aby súd prvej inštancie všetky vykonané dôkazy presvedčivo vyhodnotil a zaoberal sa so všetkými skutočnosťami, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie a naplnil tak ustanovenie § 220 ods. 2 C.s.p, podľa ktorého má okrem iného jasne a výstižne vysvetliť, ktoré zo skutočností považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. A uvedené skutočnosti z napadnutého rozsudku nepochybne vyplývajú. Závery súdu prvej inštancie netrpia nesprávnym vyhodnotením dôležitosti resp. pravdivosti dôkazov a nie sú následkom porušenia pravidiel formálnej logiky.

11.7 Pokiaľ ide o následky trestného stíhania v pracovnom živote žalobcu súd prvej inštancie poukázal na to, že trestné stíhanie nemalo nezvratný následok. Žalobca len tvrdí, že jeho ďalšie kroky v pracovnej oblasti boli podmienené len a výlučne trestným stíhaním. Nemožno vylúčiť, že ukončenia jeho pôsobenia

vo verejnom živote mohlo byť podmienené začatým a prebiehajúcim trestným stíhaním, neovplyvnilo to jeho ďalšie zamestnávanie sa. Súd prvej inštancie správne vzal do úvahy, že pre posúdenie nároku je rozhodné len obdobie vedenia trestného stíhania; žalobca nepreukázal, že by v uvedenom období bol nezamestnaný a už vôbec nepreukázal, že k jeho prípadnej nezamestnanosti došlo výlučne z dôvodu prebiehajúceho trestného stíhania. S prihliadnutím na jeho pôsobenie vo verejnej sfére a vo volených funkciách odvolací súd zdôrazňuje, že úspešnosť kandidátov vo voľbách je často ovplyvňovaná rôznymi faktormi, najdôležitejším v prípade obecných zastupiteľstiev je predovšetkým vôľa oprávnených voličov. Táto samozrejme môže byť ovplyvňovaná informáciami o kandidátoch (aj pokiaľ ide o trestné stíhanie). Odvolacia námietka je ale založená na domnienkach, resp. hypotézach, čo by sa stalo, resp. ako by sa žalobca rozhodol (vo vzťahu ku kandidatúre do volených funkcií) v prípade, ak by trestné stíhanie vedené nebolo. Dôkaz tejto skutočnosti, a teda, že do volených funkcií nekandidoval v dôsledku vedeného trestného stíhania, žalobca nepredložil. Ide však predovšetkým o subjektívne rozhodnutie na strane žalobcu a úspešnosť prípadnej kandidatúry do volenej funkcie je determinovaná rôznymi okolnosťami. Z ničoho nevyplýva, aké by bolo ďalšie pôsobenie žalobcu vo verejnej sfére, pokiaľ podľa vlastného tvrdenia bol pod vplyvom okolností súvisiacich s trestným stíhaním nútený sa z verejného života stiahnuť. Podstatné je, že aj po vznesení obvinenia a počas trestného stíhania zamestnaný bol, aj keď na inej pozícii. Len hypotetickou otázkou ostáva tvrdenie žalobcu o možnom postupe v zamestnaní, pokiaľ by k trestnému stíhaniu nedošlo. Nemožno opomenúť, že do predchádzajúceho zamestnania sa žalobca vrátil po dlhoročnom pôsobení vo verejnej sfére, čo jeho prípadný ďalší postup v zamestnaní samo o sebe sťažovalo. Nie však v dôsledku trestného stíhania ale práve v dôsledku dlhoročného pôsobenia v inej oblasti. Nemožno však dôvodne tvrdiť, že súd prvej inštancie kritérium uplatnenia žalobcu v pracovnej oblasti nevyhodnotil, resp. vôbec naň neprihliadol; z kontextu odôvodnenia napadnutého rozsudku pre odvolací súd vyplýva, že toto kritérium vyhodnotil v súvislosti s ostatnými kritériami rozhodnými pre výšku nemajetkovej ujmy.

11.8 Ani hľadisko dĺžky trestného stíhania neostalo súdom prvej inštancie nepovšimnuté. Súd prvej inštancie konštatoval 52 mesiacov vedenia trestného stíhania, poukázal na jednotlivé štádiá trestného stíhania a uzavrel, že vec bola skončená v rozumnom čase a trestné stíhanie mohlo najintenzívnejšie zasiahnuť žalovaného počas dvoch rokov vyšetrovania a polroka rozhodovania pred súdom. Naproti tomu žalobca tvrdil, že intenzívny zásah do osobného života malo celé trestné stíhanie, teda celých 52 mesiacov. Z odôvodnenia rozsudku prvej inštancie nemožno nijakým výkladom vyvodiť, že na dĺžku trestného stíhania žalobcu vôbec neprihliadal; poukázal len na možnú rôznu intenzitu pôsobenia trestného stíhania na žalobcu ako obvineného (obžalovaného). Tieto závery nie sú v rozpore s pravidel formálnej logiky. V tomto smere súd prvej inštancie podporil svoje závery aj s poukazom na iné rozhodnutia (Apicella proti Taliansku), nález ÚS SR sp.zn. III.ÚS 754/2016 zo dňa 24.1.2017 a podrobne prečo sa týmto nálezom vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy bezvýhradne neriadil.

11.9 K odvolacím tvrdeniam vo vzťahu ku skutočnosti, že právomoc na vedenie trestného stíhania a konanie pred súdom mali osobitné zložky polície a prokuratúry a vec prejednával osobitný súd, nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu o tom, že takto by to chápal len právne vzdelaný človek a žalobca a ani väčšina jeho voličov právne vzdelanie nemá. Podstatné je, aké následky v konaní pred Špecializovaným trestným súdom spájajú právne predpisy, ktoré mu zverujú vedenie trestného konania okrem iného vo vzťahu k niektorému okruhu trestných činov, prípadne niektorým osobám páchatel'ov. Špecializovaný trestný súd v rámci svojho rozhodovania aplikuje rovnaký právny predpis (ako okresný alebo krajský súd rozhodujúci v trestných veciach), je viazaný rovnakými princípmi pri posudzovaní viny a nevinu obžalovaného, sú pre neho záväzné trestné sadzby uvedené v Trestnom zákone a rovnako aj zásady pre ukládanie trestov. Iba a výlučne subjektívny pocit žalovaného z akejsi „väčšej vážnosti“ trestného konania pred Špecializovaným trestným súdom nie je sám o sebe dôvodom na úvahu o vyššom finančnom zadosťučinení, ako primeranom, rozumnom a postačujúcom, pri zvážení všetkých určujúcich kritérií v zmysle ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z..

11.10 V konečnom dôsledku odvolací súd opätovne uvádza, že právny poriadok Slovenskej republiky pri výške nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonného trestného stíhania nestanovuje konkrétne sumy za narušenie tých ktorých osobnostných sfér poškodeného; požiadavkou je, aby samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadosťučinením, aby priznané zadosťučinenie bolo spravodlivým a primeraným s prihliadnutím na okolnosti prípadu a osobu poškodeného. Priznanie nemajetkovej ujmy, resp. jej výška nesmie byť prejavom svojvôle. Posúdenie kritérií pre výšku nemajetkovej ujmy a stanovenie jej výšky patrí súdu. A v danej veci súd prvej inštancie zákonné kritériá posúdil, jeho závery

nie sú v rozpore s princípmi formálnej logiky. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že priznaná nemajetková ujma je primeraná.

12. Neobstojí ani odvolacia argumentácia žalovaného z dôvodov vyššie uvedených. Pokiaľ žalovaný žalobcovi vyčítal, že nie je zrejmé, z čoho vychádzal pri vyčíslení uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu, táto odvolacia námietka nesmeruje proti dôvodom napadnutého rozhodnutia, z ktorého je zrejmé, že súd prvej inštancie vychádzal z vyhodnotenia kritérií pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy uvedených v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z..

12.1 Aj k ostatným odvolacím námietkam žalovaného platia rovnaké závery ako vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalobcu; súd prvej inštancie uplatnený nárok posudzoval v zmysle ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., vyhodnocoval naplnenie jednotlivých kritérií jednotlivo a aj vo vzájomných súvislostiach. Odôvodnil, ktoré kritériá a z akých dôvodov mal preukázané a v odôvodnení rozhodnutia uviedol aj skutočnosti, na ktoré neprihliadal, resp. neprihliadal v takom rozsahu, ako sa domáhal žalobca. Je zrejmé, že súd prvej inštancie neprihliadol na zhoršený zdravotný stav manželky žalobcu a vychádzal len z ujmy, ktorá žalobcovi vznikala v priebehu trestného stíhania. Rovnako súd prvej inštancie nezaložil napadnuté rozhodnutie na medializácii trestného stíhania žalovaného, nemožno však poprieť, že medializácia prípadu s trestným stíhaním súvisela. Žalobca pri poukazovaní na medializáciu prípadu celkom zrejme mienil poukázať na skutočnosť, že žalobca bol v regióne, v ktorom žije a pracuje, osobou verejne známou, aj s prihliadnutím na jeho verejné funkcie jeho trestné stíhanie muselo byť známe širokému okruhu občanov v jeho obci a regióne, čo zvyšovalo tlak na jeho osobu a ovplyvňovalo jeho osobný, rodinný a pracovný život ako trestne stíhaného. Zo žalobných tvrdení a záverov súdu prvej inštancie nemožno nijako vyvodiť, že žalobca uplatnil a okresný súd mu priznal nárok na nemajetkovú ujmu, ktorá by mala pôvod v konaní inej osoby (medializácia) a nie v nezákonnom rozhodnutí, ako to z vyššie uvedeného vyplýva.

12.2 Pokiaľ ide o zdravotný stav žalobcu a jeho zhoršenie v priebehu trestného stíhania, žalovaný tvrdil, že nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi trestným stíhaním a zdravotným stavom obžalovaného. Nesporne príčinnú súvislosť so zhoršením zdravotného stavu a prebiehajúcim trestným stíhaním je formálne obtiažne preukázať. Niet sporu o tom, že k zhoršeniu zdravotného stavu došlo v priebehu trestného stíhania, svedkovia uviedli, akým spôsobom žalovaného po vznesení obvinenia vnímali, ako sa osobnostne menil, aké mal zdravotné problémy. Tlak trestného stíhania vždy ovplyvňuje osobný život trestne stíhanej osoby, nespochybniteľne vyvoláva následky vo sfére psychickej i fyzickej, zaťažuje fyzickú osobu nadmerným stresom v dôsledku zvažovania, aký bude výsledok trestného stíhania. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalobca svoje trestné stíhanie zľahčoval, nepripúšťal si ho, naopak, jeho osobný, rodinný a pracovný život bol trestným stíhaním preukázane ovplyvnený. Je všeobecne známou skutočnosťou, že takýto tlak na fyzickú osobu sa prejavuje aj vo zväčšenom výskyte zdravotných problémov. Z uvedeného dôvodu je záver súdu prvej inštancie o vplyve trestného stíhania aj na zdravotný stav správny, hodnotenie dôkazov je súladné so vykonaným dokazovaním a pravidlami formálnej logiky.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil, vrátane výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie, ktorý správne poukázal na pomer úspechu v spore, ktorý je porovnateľný a podľa ktorého o trovách konania rozhodol tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal. V konečnom dôsledku strany sporu výrok o nároku na náhradu trov konania argumentačne nenapadli.

14. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. V predmetnom prípade boli žalobca a žalovaný v odvolacom konaní rovnako úspešní (resp. neúspešní), nakoľko odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu potvrdil, nevyhovelo tak odvolaniu žiadnej zo strán sporu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).